

U S N E S E N Í

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Olgy Stránské a soudců JUDr. Dalily Marečkové a JUDr. Milana Podhrázkého ve věci **navrhovatele: Přípravný výbor pro konání místního referenda v obci B.-O.**, zastoupeného zmocněncem, proti **odpůrci: obec B.-O.**, o návrhu na určení, že návrh na konání místního referenda nemá nedostatky,

t a k t o :

- I. **Návrh na konání místního referenda v obci B.-O. ze dne 19. 8. 2012 nemá nedostatky.**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Navrhovatel se svým návrhem doručeným zdejšímu soudu dne 5. 9. 2012 domáhá určení, že jeho návrh ze dne 19. 8. 2012 na konání místního referenda nemá nedostatky. Jak uvádí, podal podle zákona č. 22/2004 Sb., o místním referendu, návrh na konání místního referenda a v návaznosti na to dne 4. 9. 2012 obdržel výzvu odpůrce k odstranění nedostatků návrhu spočívajících v neaktuálnosti znění referendové otázky. Podle názoru navrhovatele odpůrce jednal v rozporu s ustanovením § 12 odst. 1 zákona o místním referendu, neboť obecní úřad není oprávněn přezkoumávat znění referendové otázky. Posouzení toho, zda otázka navržená přípravným výborem je či není jednoznačně položena, přísluší výlučně zastupitelstvu obce poté, co je mu bezvadný návrh přípravného výboru předložen k projednání. Navrhovatel má za to, že výzva odpůrce je nedůvodná, neboť se neopírá o žádný ze zákonem stanovených důvodů, pro které lze k odstranění nedostatků vyzvat. Úřadem tvrzený nedostatek návrhu (neaktuálnost znění otázky) nemůže být důvodem pro výzvu k odstranění nedostatků návrhu. Nad rámec uvedeného pak navrhovatel dodává, že podle jeho názoru předmětná otázka není neaktuální, neboť schvalování nového územního plánu stále probíhá (zastupitelstvo dosud nerozhodlo o jeho vydání); dokonce není ani zpracován návrh územního plánu a jediným schváleným dokumentem je zadání územního plánu.

Odpůrce ve svém vyjádření k návrhu předně uvedl, že postupoval zcela v souladu se zákonem o místním referendu. Situace týkající se navrhovatelem uváděných lokalit (v návrhu na konání místního referenda) se podstatně změnila; před doručením návrhu na konání místního referenda odpůrce obdržel v rámci zákonného postupu při schvalování územního plánu posouzení nových rozvojových lokalit dotčenými orgány, ze kterého vyplynuly zásadní a podstatné změny ohledně zastavitelnosti předmětných lokalit. Jak odpůrce dále uvádí, návrh na konání místního referenda byl navrhovateli vrácen podle § 12 odst. 2 zákona o místním referendu, neboť obsahuje nesprávné a neúplné údaje. Ještě před podáním návrhu na konání místního referenda se po posouzení dotčenými orgány podstatnou měrou zmenšily plochy

rozvojových lokalit. Tato skutečnost by měla nepochybně zásadní vliv jak na názor občanů, kteří svými podpisy podpořili návrh na konání místního referenda, tak patrně i na názor přípravného výboru. K tomu odpůrce dodává, že řada občanů, jejichž podpisy jsou na podpisových listinách k návrhu na konání místního referenda uvedeny, se následně obracela na obecní úřad s tím, že jim předkladatelé těchto listin vůbec neozřejmili, k jakému návrhu své podpisy připojují. Odpůrce se nebrání konání místního referenda, nicméně bude-li se hlasovat o otázce navržené přípravným výborem, pak budou občané obce klamáni, neboť budou hlasovat o něčem jiném, než jim prezentoval navrhovatel. Nad rámec toho ještě odpůrce uvádí, že označení navrhovaných lokalit pouze čísly (a nikoliv místním názvoslovím) způsobí nevědomost občanů, o čem vlastně hlasují, a neumožní jim ani prezentovat odchylný názor týkající se jednotlivých lokalit. Po konzultaci se zastupiteli se současně odpůrce snažil předejít vrácení návrhu na konání místního referenda ze strany zastupitelů, neboť dle individuálně zjištěných názorů zastupitelů není navrhovaná otázka položena jednoznačně.

V replice k vyjádření odpůrce navrhovatel předně konstatuje, že odpůrce především neuvádí, co mělo být nesprávným či neúplným údajem, přičemž navrhovatel zdůrazňuje, že návrh má všechny zákonné náležitosti podle § 10 a § 11 zákona o místním referendu. Podstatná změna rozvojových lokalit, jak o ní odpůrce hovoří, je důvodem neopodstatněným a nepravdivým. Jediným schváleným a platným dokumentem je zadání územního plánu ze dne 31. 5. 2012 a dotčené orgány se teprve budou k návrhu územního plánu vyjadřovat (stanoviska mohou uplatňovat až do 20. 10. 2012). Jak navrhovatel dále upozorňuje, návrh na konání místního referenda podal dne 20. 8. 2012 a teprve poté odpůrce uveřejnil mapku s úpravou ploch rozvojových lokalit. Tato mapka nemá jedinou formální náležitost, neobsahuje hlavičku, datum ani razítko, a navíc podle navrhovatele vykazuje v grafické i textové části chyby, a proto její uveřejnění považuje za účelové. Občané byli přípravným výborem před podáním návrhu na konání místního referenda dostatečně informováni. Byť komentovat znění navrhované otázky odpůrci nepřísluší, označení lokalit vychází ze zadání územního plánu schváleného zastupitelstvem, přičemž všichni občané jsou o uvedených lokalitách dostatečně informováni; otázka je tedy podle navrhovatele položena jednoznačně a lze o ní referendum konat.

Z předloženého spisového materiálu v dané věci soud předně zjistil, že navrhovatel dne 20. 8. 2012 doručil odpůrci návrh na konání místního referenda s návrhem na rozhodnutí o otázce ve znění: „*Souhlasíte s tím, aby v rámci schvalování nového územního plánu vznikaly v navrhovaných lokalitách (č. 1 až č. 5) nové zastavitelné plochy?*“

Z dopisu starosty odpůrce ze dne 30. 8. 2012, zn. BO- 676/2012, který byl zmocněnci navrhovatele doručen dne 4. 9. 2012, vyplývá, že „*Obecní úřad (...) Návrh přezkoumal a zjistil, že po formální stránce je Návrh v pořádku, tedy nebyly v Návrhu přípravného výboru shledány nedostatky, po věcné stránce však musím konstatovat, že Návrh má nedostatky spočívající v neaktuálnosti znění věty (otázky), kterou navrhovatelé předkládají k místnímu referendu. Již před obdržení Návrhu na konání místního referenda došlo k zásadním změnám nových rozvojových lokalit, které vyplynuly z odborného posouzení (...). Ze shora uvedeného důvodu ... Návrh na konání místního referenda v příloze vracím (v souladu s ust. § 12 odst. 2 zákona o místním referendu) a vyzývám Vás k odstranění nedostatků ve lhůtě 14 dnů.*“

V projednávané věci se navrhovatel (přípravný výbor) domáhá soudní ochrany podle ustanovení § 57 odst. 1 písm. a) zákona o místním referendu, podle něhož má přípravný výbor právo domáhat se ochrany u soudu, nesouhlasí-li s výzvou obecního úřadu nebo magistrátu

statutárního města k odstranění vad podle § 12 odst. 2 zákona o místním referendu. Z tohoto ustanovení se podává, že nemá-li návrh přípravného výboru náležitosti stanovené podle § 10 a § 11 nebo obsahuje-li nesprávné nebo neúplné údaje, obecní úřad neprodleně písemně vyzve zmocněnce, aby takové nedostatky ve stanovené lhůtě odstranil.

Z ustanovení § 91a odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (s. ř. s.), pak vyplývá, že se lze u soudu za podmínek stanovených zvláštním zákonem (zákon o místním referendu), domáhat určení, že návrh na konání místního referenda nemá nedostatky, přičemž podle ustanovení § 57 odst. 2 písm. a) zákona o místním referendu je třeba návrh podat nejpozději do 10 dnů od doručení písemné výzvy k odstranění vad.

V projednávané věci má Krajský soud v Praze za to, že návrh byl podán včas a subjektem k tomu oprávněným, přičemž dospěl k závěru, že návrh je důvodný.

Návrh na vyhlášení místního referenda podaný přípravným výborem musí obsahovat náležitosti stanovené v ustanovení § 10 odst. 1 zákona o místním referendu a dále jako přílohu podpisovou listinu s očíslovanými podpisovými archy s podpisy požadovaného počtu oprávněných osob v místním referendu hlasovat (§ 11 téhož zákona). Návrh přípravného výboru se podává obecnímu úřadu, který ve lhůtě do 15 dnů od jeho podání posoudí předložený návrh přípravného výboru, tj. přezkoumá, zda návrh splňuje zákonem stanovené formální náležitosti podle ustanovení § 10 a § 11 zákona o místním referendu (tj. náležitosti návrhu a podpisových listin). Pokud návrh stanovené náležitosti nesplňuje, nebo pokud návrh obsahuje nesprávné nebo neúplné údaje, pak obecní úřad podle ustanovení § 12 odst. 2 zákona o místním referendu neprodleně písemně vyzve zmocněnce, aby takové nedostatky ve stanovené lhůtě, která nesmí být kratší než 7 dnů, odstranil.

V projednávané věci ze shora reprodukováných spisových podkladů plyne, že mezi účastníky je nesporné, že návrh přípravného výboru na konání místního referenda formální náležitosti stanovené v § 10 a § 11 zákona o místním referendu splňuje. Sporným naopak zůstává to, zda „změna v posouzení nových rozvojových lokalit“, jichž se navrhovaná otázka týká, po podání návrhu na konání místního referenda, může představovat „nesprávný nebo neúplný údaj“ ve smyslu výše citovaného ustanovení § 12 odst. 2 zákona o místním referendu. V tomto ohledu má zdejší soud za to, že posuzovanou „neúplnost“ či „nesprávnost“ návrhu na konání místního referenda nelze v žádném případě vztahovat ke znění navrhované otázky. K tomuto závěru lze jednoznačně dospět jak z hlediska prostého jazykového výkladu daného ustanovení, tak i z hlediska systematického výkladu příslušných částí zákona o místním referendu. Nelze totiž především v této souvislosti přehlédnout, že podle ustanovení § 10 odst. 1 písm. b) zákona o místním referendu je znění otázky jednou z obligatorních náležitostí návrhu na konání místního referenda; jakékoliv další formální či obsahové požadavky na znění otázky však již uvedené ustanovení neklade. O tom, zda lze o navržené otázce místní referendum konat, však rozhoduje podle ustanovení § 13 odst. 1 zákona o místním referendu až zastupitelstvo obce. Jak již ostatně v tomto ohledu zdejší soud konstatoval ve svém rozhodnutí ze dne 22. 6. 2009, čj. 44 Ca 44/2009-33, č. 1921/2009 Sb. NSS „zákon neumožňuje obecnímu úřadu přezkoumávat, zda referendum o navržené otázce lze či nelze konat. Posouzení této otázky přísluší podle ustanovení § 13 odst. 1 písm. a) zákon o místním referendu zastupitelstvu obce v rámci rozhodování o vyhlášení místního referenda. Zastupitelstvo obce při rozhodování o vyhlášení místního referenda podle citovaného ustanovení posuzuje nejen to, zda je či není v dané věci konání místního referenda vyloučeno podle ustanovení § 7 zákona o místním referendu, ale též to, zda otázka splňuje požadavek

podle ustanovení § 8 odst. 3 zákona o místním referendu, tedy zda je otázka jednoznačně položena tak, aby na ni bylo možno odpovědět „ano“ nebo „ne“, jakož i případné nedostatky návrhu, které obecní úřad neodhalil.“

Ze samotné formulace ustanovení § 12 odst. 2 zákona o místním referendu je navíc zřejmé, že se týká toliko nesprávných nebo neúplných „údajů“. Podle názoru zdejšího soudu přitom rozhodně není ani smyslem předmětného ustanovení, aby obecní úřad v dané fázi procesu posuzování návrhu na konání místního referenda jakkoliv hodnotil úplnost a správnost položené otázky (či údajů v ní se vyskytujících), tedy aby vedle formálních náležitostí hodnotil návrh též věcně. Jak již bylo ostatně výše naznačeno, kategorii „úplnosti“ či „správnosti“ položené otázky dokonce neposuzuje ani zastupitelstvo obce při rozhodování o (ne)vyhlášení místního referenda, neboť to pouze hodnotí, zda lze o navržené otázce referendum konat, a to z hlediska nepřípustnosti konání (§ 7), případně z hlediska jednoznačnosti položené otázky (§ 8 odst. 3). Krajský soud v Praze má za to, že nesprávnost či neúplnost údajů podle § 12 odst. 2 zákona o místním referendu se vztahuje na zjevné chyby či různá opomenutí toliko ve formálních náležitostech návrhu na konání místního referenda, jakými mohou být např. nesrovnalosti v osobních údajích členů přípravného výboru, chyba v označení území, na němž se má místní referendum konat apod.

Při aplikaci shora uvedených úvah na projednávanou věc je zřejmé, že případné změny ploch rozvojových lokalit v dané obci (aniž by soud hodnotil opodstatněnost, důvodnost či reálnost takových změn), jichž se otázka navrhovaná pro místní referendum týká, nemůže představovat „nesprávnost nebo neúplnost údajů“ uvedených v návrhu na konání místního referenda jak je zákon o místním referendu předpokládá. Obecní úřad tedy v dané věci nesprávně aplikoval ustanovení § 12 odst. 2 zákona o místním referendu, když zmocněnci navrhovatele v rozporu se zákonem předvídanými důvody vrátil předložený návrh na konání místního referenda. S ohledem na výše uvedené proto soud přisvědčil navrhovateli a jeho návrh shledal důvodným. Vzhledem k tomu, že jiné nedostatky, než kterými se soud v tomto rozhodnutí zabývá, nebyly návrhu na konání místního referenda vytýkány, nastala situace předvídaná v ustanovení § 12 odst. 3 zákona o místním referendu, tedy že se návrh na konání místního referenda stal po uplynutí lhůty 30 dnů ode dne podání návrhu bezvadným. O návrhu přípravného výboru tak bude třeba rozhodnout podle ustanovení § 13 odst. 1 zákona o místním referendu.

Nad rámec výše uvedeného pak Krajský soud v Praze v obecné rovině připomíná, že *„možnost občanů vyjádřit se formou místního referenda k otázkám rozvoje své obce způsobem upraveným v zákoně č. 22/2004 Sb., o místním referendu, představuje jejich ústavně zaručené základní politické právo a vztahuje se na ně v plném rozsahu čl. 22 Listiny, podle něhož výklad a používání zákonné úpravy musí umožňovat a ochraňovat svobodnou soutěž politických sil v demokratické společnosti. Z toho plyne, že otázky přípustnosti konání a posuzování platnosti rozhodnutí přijatého v místním referendu je třeba v pochybnostech hodnotit ve prospěch konání místního referenda a vyslovení jeho neplatnosti připadá do úvahy jen tehdy, jestliže se jednoznačně prokáže, že referendum bylo provedeno protizákonným způsobem, resp. je zjevné, že nemělo být vůbec vyhlášeno“* (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 8. 2012, čj. Ars 1/2012-26, www.nssoud.cz).

Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 93 odst. 4 s. ř. s., podle něhož v řízení ve věcech místního referenda nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

Usnesení bude doručeno účastníkům řízení a současně bude vyvěšeno na úřední desce soudu; usnesení nabývá právní moci dnem vyvěšení (§ 93 odst.5 s. ř. s.).

Poučení : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 1. října 2012

Olga Stránská, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost: Nešporová